

© Rollin Verlinde, Vilda

Alles over Natura 2000

NATUUR EN BOS GEEFT RICHTING

© Yves Adams, Vilda

WIST JE DAT?

- 1 Elk land heeft een zekere verantwoordelijkheid ten opzichte van de Europese natuur. Zo levert België met de Schelde een belangrijke bijdrage om overwinterende watervogels in stand te houden.
- 2 Elke zone heeft zijn eigen typische leefgebieden voor dieren en planten. In Vlaanderen behoren bijna alle Natura 2000-gebieden tot de Atlantische zone. Enkel de Voerstreek ligt in de continentale zone.
- 3 Naast hele grote en bekende natuurgebieden zoals de Kalmthoutse Heide of het Zwin behoren ook minder bekende gebieden tot het Europese natuurnetwerk in Vlaanderen. Bijvoorbeeld: het Dommeldal in Limburg en het West-Vlaamse Heuvelland.
- 4 Het grootste gebied meet 13.125 hectare, het kleinste amper 86 hectare.
- 5 Via een zesjarige cyclus, afgestemd op de Europese rapportages, moeten voortdurende verbetering en aanpassing gegarandeerd worden.

Vragen?

Natuur en Bos

Havenlaan 88 bus 75, 1000 Brussel
 T 02 553 81 02
 E anb@vlaanderen.be
 of
 surf naar www.natura2000.vlaanderen.be/natura-2000-gebieden
 E europese.natuurdoelen@vlaanderen.be

Ontdek alles over Natura 2000 op WWW.NATURA2000.VLAANDEREN.BE

Verantwoordelijke uitgever: Marie-Laure Vanwanseele, Havenlaan 88 bus 75, 1000 Brussel

Videotip! Natura 2000 helder uitgelegd op vimeo.com/97419813.

“De natuur in topconditie houden in heel Europa, dat is het doel van Natura 2000.”

De natuur in topconditie houden in heel Europa, dat is het doel van Natura 2000. Daarom zal ook Vlaanderen tegen 2020 stap voor stap waardevolle planten en dieren, en hun leefgebieden (habitat) beschermen en waar nodig ontwikkelen en herstellen. De streefdatum om alle natuurdoelen te realiseren is 2050. Het Natura 2000-netwerk strekt zich uit over heel Europa.

Natura 2000 in cijfers

- 26.000 GEBIEDEN IN 27 LANDEN
- BIEDT BESCHERMING AAN MEER DAN 200 BEDREIGDE LEEFGEBIEDEN EN MEER DAN 1.200 DIEREN- EN PLANTENSORTEN

- ZEEOPPERVLAKTE BIJNA 200.000 KM²
- LANDOPPERVLAKTE > 750.000 KM²
- 1.661,87 KM² IS DE TOTALE OPPERVLAKTE NATURA 2000-GEBIEDEN IN VLAANDEREN

Notities

VASTLEGGEN IN EUROPESE NATUURDOELEN

Het opzet van Natura 2000 is de realisatie van de Europese natuurdoelen (instandhoudingsdoelstellingen of IHD). Per gebied werd bepaald hoeveel oppervlakte habitat nodig is en wat er gedaan moet worden om deze in een goede staat van instandhouding te krijgen. Elk land heeft zijn natuurdoelen op basis van Europese richtlijnen. De doelen maken concreet welke maatregelen er in een gebied genomen moeten worden.

Met ondersteuning van de Europese Commissie in het kader van het LIFE-project 'Belgian Nature Integrated Project'

Zo pakt Vlaanderen de Europese natuurdoelen aan

In een dichtbevolkte regio als Vlaanderen staat de natuur onder druk. Van bij de start koos Vlaanderen voor het principe 'geen inspanningen zonder inspraak, geen inspraak zonder inspanningen'. Overleg tussen alle betrokken doelgroepen als fundament om de natuurdoelen te behalen. Hiermee heeft Vlaanderen het meest vooruitstrevende overlegproces in heel Europa.

12,3% van ons grondgebied behoort tot het Natura 2000-netwerk. Daarmee zit Vlaanderen op hetzelfde niveau als Frankrijk of Duitsland.

De Europese Vogelrichtlijn (1979) en de Habitatrichtlijn (1992) vormen de juridische pijlers van Natura 2000. Vlaanderen wil met Natura 2000 de bestaande habitats niet achteruit laten gaan, en meer specifiek:

1

DOELEN REALISEREN IN SPECIALE BESCHERMINGSZONES (SBZ)

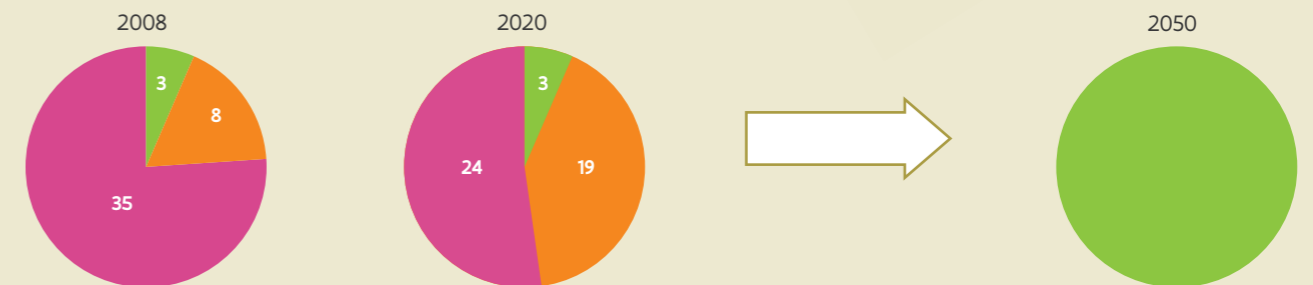
Vlaanderen telt 62 Natura 2000-gebieden (= speciale beschermingszones (SBZ)). Die gebieden zijn belangrijk om kansen te geven aan soorten en habitattypes van Europees belang. Maar hoe bepalen we waar precies in die SBZ de Europese natuurdoelen best gerealiseerd kunnen worden? Daarvoor heeft elk SBZ-gebied ook zoekzones. Zoekzones (zie specifieke kompasnaald) liggen in speciale beschermingszones om het nog openstaande saldo van de Europese natuurdoelen te realiseren. Het openstaande saldo is het resterende percentage om alle natuurdoelen te halen in 2050.

2

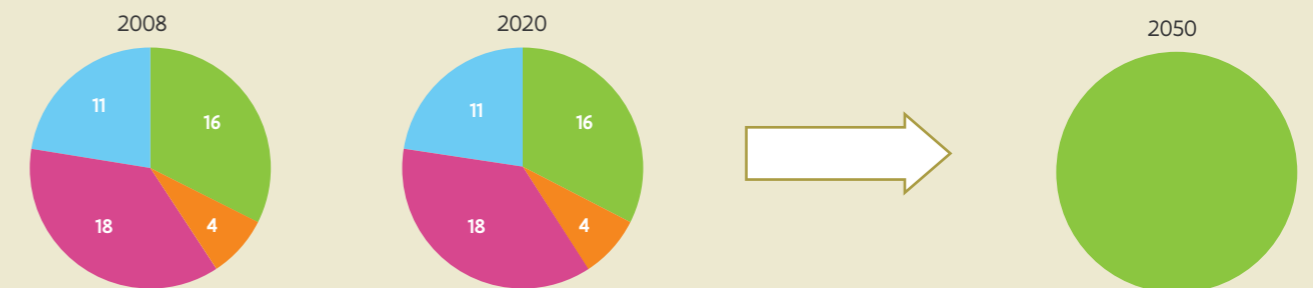
EEN MANAGEMENTPLAN PER SBZ-GEBIED

In een *managementplan* (zie specifieke kompasnaald) per gebied vindt men terug welke doelen moeten worden gerealiseerd en welke acties moeten worden ondernomen. Het concretiseert de natuurdoelen voor een speciale beschermingszone. Alle uit te voeren en uitgevoerde acties en inspanningen worden hierin bijgehouden als een soort van boekhouding. Met tijdschema's en verantwoordelijkheden.

HABITATS

SOORTEN

■ ongunstige staat
 ■ ongunstig maar verbetering
 ■ gunstige staat
 ■ onvoldoende gegevens

3

VLAANDEREN BEHEERT ALLE NATUUR MET HETZELFDE INSTRUMENT

Specifieke acties op het terrein liggen vast in een *natuurbeheerplan* (zie specifieke kompasnaald). Het is een verdere vertaling van een actiepunten uit het managementplan. Daarin staat wat men moet doen om habitattypes en leefgebieden van soorten te beheren. Er zijn vier types natuurbeheerplannen afhankelijk van de doelstelling van de natuurbeheerder. Hoe hoger de doelstellingen (en dus het type), hoe gunstiger de *subsidiering* (zie specifieke kompasnaald).

4

IMPACT VAN EEN ACTIVITEIT OP NATURA 2000

Om de Europese natuurdoelen te halen zal men elke vergunningsplichtige activiteit aftoetsen op een mogelijke natuurimpact. Dat gebeurt via de *voortoets* (generiek) en indien nodig via de *passende beoordeling* (grondig onderzoek). Een van de grote uitdagingen om de Europese natuurdoelen te halen is de stikstofuitstoot te reduceren. De stikstofneerslag is vandaag in alle Vlaamse habitatrictlijngebieden te hoog. Om echter een economische *stand still* te vermijden, is er de PAS: de *programmatische aanpak stikstof* (zie specifieke kompasnaald) moet ecologie en economie verzoenen.